

BİLİMSEL YÖNTEM TARTIŞMALARI III

Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Çorum 13-14 Mart 2014

Altuğ ORTAKCI*

Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından 13-14 Mart 2014 tarihlerinde “Bilimsel Yöntem Tartışmaları III” başlıklı bir dizi bilimsel etkinlik düzenlendi. Etkinlik Hitit Üniversitesi rektörlük konferans salonunda 13 Mart Perşembe günü, ODTÜ Felsefe Bölümünden Prof. Dr. Ahmet İNAM’ın sunduğu “Bilimin Sınırları” başlıklı açılış konferansı ile başladı. İnam, konuşmasına “Bilim Nedir?” sorusuyla başlamak ve belki biraz bilimi sorgulamak, bilimi anlamaya çalışmak gerektiğini belirterek, doğa bilimlerinin sosyal bilimler karşısında çoğu zaman daha saygın bir noktada olduğu düşüncesinin yaygın bir düşünce olduğu aktararak konuşmasına başladı ve akademisyen olmak ve bilim insanı olmak arasında da bir ayırım yapmak gerektiğini belirterek konuşmasını sürdürdü.

Prof. Dr. Ahmet İNAM’ın konferansının ardından sempozyuma geçildi ve sempozyum peş peşe oturumlar halinde iki gün boyunca devam etti. İlk oturum; Prof. Dr. Mehmet DEMİRYÜREK’ in “Tarih Araştırmalarında Dürüstlük ve Tarafsızlık”, Prof. Dr. Mehmet EVKURAN’ın “Sosyal Bilimlerde Hakikati Söyleme Problemi ve Akademik Unvanların Doğuşu” ve Doç. Dr. Şebnem GÜLEN’in “Hücreden Topluma: Bir Sistem Örneği Olarak İnsan” başlıklı sunumlarıyla gerçekleştirildi.

* Arş. Gör., Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, altugortakci@gmail.com.

Günün son oturumunda, Prof. Dr. Mehmet AZİMLİ'nin "İslam Tarihi Araştırmalarında Yöntem Sorunu", Doç. Dr. Cemil HAKYEMEZ'in "Mezhep Algıları ve Yöntem Sorunu", Doç. Dr. Muammer CENGİL'in "Din Psikolojisi Çalışmaları", Yrd. Doç. Dr. Yakup ÇOŞTU'nun "Göç Araştırmalarında Problemler ve Yaklaşımlar" konulu bildirileri yer aldı.

Sempozyum 14 Mart Cuma günü yapılan dört oturumla devam etti. Günün ilk oturumu, Doç. Dr. Hakan REYHAN'ın "Biyo-ekolojiden Sosyal Çevrebilimine: Ekolojinin Bilim Dünyasındaki Genişleme serüveni", Öğr. Gör. Dr. Veysel DİNLER'in "Disiplin Yönetmeliğinde Değişiklikler ve Akademik Özgürlüğün Sınırları", Dr. Erjada PROGANATI'nin "Uluslar arası İlişkilerde Yaklaşım Teori ve Analiz", Yrd. Doç. Dr. Metin UÇAR'ın "Demokrasi Bilimden Beslenir mi?" başlıklı sunumları ile başladı. İkinci oturumda ise, Doç. Dr. Ahmet ÖZALP "Bilimin Bilimselliği Üzerine", Doç. Dr. Adem KORUKCU "Din Eğitiminde Problemler ve Yeni Yaklaşımlar", Arş. Gör. Hüseyin Talha TOPALOĞLU "Heidegerci Fenomenolojik Yöntem" ve Arş. Gör. Altuğ ORTAKCI "Halkbilim Çalışmalarında Alan/Saha Kavramındaki Değişmeler" başlıklı bildirilerini sundular.

Öğle arasından sonra devam eden oturumda, Öğr. Gör. Zekeriya IŞIK “Tarih Araştırmalarında Belge Paradoksu”, Arş. Gör. İlhami ÇİTİR “Felsefe’de Bilimsel Yöntem: John Dewey”, Arş. Gör. Mehmet Ali BOZKUŞ “Tarih Algısı ve Süreç İçerisinde Değişimi”, Öğr. Gör. Hakan KÖR “Bilimsel Bilgi Aktarımında Yeni Yöntemler: Uzaktan Eğitim” konulu bildirimlerini sundular. Günün ve etkinliğin son oturumu “Öğrenci Oturumu” şeklinde gerçekleştirildi ve lisansüstü öğrencilerinin sunumlarını yaptılar. Ekin GÜN’ün oturum başkanlığını yaptığı bu oturumda, Sümeyye KARA “Bilimin Evrenselliği Zamana Karşı Direnebilir Mi?”, Salih ŞEN “Siyaset ve Ahlak”, Yavuz Selim ERFİDAN “İssiah Berlin’de Özgürlüğün İki Yöntemi: Negatif ve Pozitif Özgürlük”, Tarık NAKCI “Bilimlerin Sınıflandırılması” ve Gökhan SEZEN “İslam Toplularında Bilimin Dünü, Bugünü ve Yarını” başlıklı çalışmalarını sundular. Öğrenci oturumunun ardından iki gün boyunca yoğun bir şekilde devam eden etkinlik sona erdi.

Bilimde yöntem tartışmalarının tarihi, bilimsel düşüncenin kendisi kadar eskidir. İnsanın temel yeteneklerinden biri olan bilgi üretmek ve ya da dışarıdan bilgiyi elde etmek, felsefî bir sorun olarak incelenmiştir. Pek çok bilgi türünden bilimsel bilginin nasıl ayrılacağı önemli bir soru olarak epistemolojinin temel konusu olarak tartışılmıştır. Bilgi nedir? Bilgi nasıl elde edilir? Bilgiyi ölçmenin yolları ve yöntemleri hangileridir? Bilgi gerçeklik ilişkisi nasıl işler? Bilgi ile değer arasındaki etkileşim bilgiyi nasıl etkiler? türü sorular epistemolojinin peşinde olduğu sorulardır.

Bilgi alanındaki devasa gelişme ve birikim, bilim kavramı ile bilimin ürünü olan bilgi sistemleri arasındaki ilişkinin de sorgulanmasını zorunlu kılmıştır. Bilimin günümüzde daha çok teknolojiye, ulaşım ve iletişime hizmet edecek biçimde kullanılması ve desteklenmesi, bilim çevrelerince eleştirel bir gözle ele alınmaktadır. Bilimin yegane amacının teknoloji ve konformizm üretmek olmadığı bunun yanında varlığı bir bütün olarak anlamaya çabamıza yardımcı olması gerektiği dile getirilmektedir. Bilimin kendisine yabancılaşması olarak nitelenen bu savrulma, postmodern düşüncenin bilim eleştirilerinde de öne çıkan temel unsurdur.

O nedenle bilimle uğraşan akademisyenlerin, yaptıkları işin doğası hakkında düşünceleri, teori üzerinde durmaları ve bilim felsefesi tartışmalarına müdahil olmaları zorunlu görünmektedir.

Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü tarafından düzenlenen “Bilimsel Yöntem Tartışmaları-III” konulu etkinlik, bu bağlamda yaşanan sorunları, tartışma konularını ve çözüm arayışlarını konu edinmiş olan dikkat çekici bir bilimsel çalışma olmuştur.